

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 256-1933)

Originalt emne

Arbejderforhold

Arbejderforhold/Foranstaltninger mod Arbejdsløshed (Nødhjælpsarbejde, Ungdomsarbejde)

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 29. juni 1933](#)
- 2) [Byrådsmødet den 13. juli 1933](#)
- 3) [Byrådsmødet den 24. august 1933](#)
- 4) [Byrådsmødet den 2. november 1933](#)
- 5) [Byrådsmødet den 23. november 1933](#)
- 6) [Byrådsmødet den 8. februar 1934](#)
- 7) [Byrådsmødet den 1. marts 1934](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 29. juni 1933 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 256-1933)

Cirkulære fra Socialministeriet vedrørende Lov af 20. Maj 1933 om Tilskud i Anledning af Ungdomsarbejdsløsheden.

Fra Arbejdernes Fællesorganisation forelægger

følgende Skrivelse:

"Arbejdernes Fællesorganisation i Aarhus, samlet til Møde den 15/6. 1933, opfordrer



Aarhus Byraad til snarest at paabegynde Praktiseringen af Loven om Tilskud i Anledning af Ungdomsarbejdsløsheden, men saaledes, at det nøje overvaages, at iværksatte Arbejder bliver af en saadan Art, at det ikke fratages organiserede Arbejdere."

Borgmesteren forelagde Sagen og gjorde opmærksom paa, at Staten ydede Tilskud hertil, naar det drejede sig om Arbejder, der ikke normalt vilde være at udføre. Taleren vilde foreslaa. at Sagen henvises til Brolægningsudvalget, som jo havde det meste Arbejde at udføre, og at alle Udvalg overvejer, om der er Arbejder, som de i den Forbindelse kunde ønske udført.

Andr. Bitsch havde ikke noget derimod, men Loven nævnede en hel Del andre Ting som Legemsøvelser, Undervisning o. l., og det kunde Brolægningsudvalget jo ikke tage sig af. Men det kunde man maaske senere komme tilbage til.

J. R. Fanger pegede paa, at det var Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, som projekterede saadanne Arbejder, og det vilde maaske være rigtigst, at Sagen henvises til dette Udvalg.

Borgmesteren svarede, at det var Brolægningsudvalget, som udførte Arbejderne, og det burde derfor beskæftige sig med Spørgsmaalet. eventuelt kunde Udvalget søge Forbindelse med Fagforeninger, Sportsforeninger o. lign.

Henvistes til Brolægningsudvalget.

Uddrag fra byrådsmødet den 13. juli 1933 - side 21

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 256-1933)

Forespørgsel fra Brolægningsudvalget i Anledning at to indkomne Andragender om Beskæftigelse i Henhold til Lov af 20. Maj d. A. om unge Arbejdsløses Beskæftigelse, Fra Udvalget forelaa følgende Skrivelse:

"Paa Foranledning af at Loven af 20. Maj

d. A. om Beskæftigelse af unge Arbejdsløse i Alderen 18-22 Aar af Byraadet er overgivet Brolægningsudvalget til Foranstaltning, skal Udvalget hermed fremsende vedlagte Forslag fra

1) Hadsten Gymnastikskole om Beskæftigelse af 30- 40 Arbejdsløse i 3 Maaneder. Skolen kan give Deltagerne fuld Kost og Undervisning i Gymnastik og Idræt for 2 Kr. pr. Dag.

2) D. S. U. Aarhus Afdeling om Beskæftigelse af 40 Arbejdsløse i D. S. U. 's Feriehem, beliggende ved Skæring Strand. Beskæftigelsen skal bestaa foruden af Undervisning og Gymnastik i forskellige Reguleringsarbejder m. v. paa Feriehjemmets Grund og Bygninger.

ad 1. Udvalget kan eventuelt tænke sig at benytte dette Tilbud, men da Skolen ikke kan beskæftige de unge Arbejdsløse med Arbejde, foreslaar Udvalget, at der oprettes to Hold, saaledes at de faar Undervisning skiftevis paa Hadsten Gymnastikskole i 1 ½ Maaned og Arbejde i Skoven med Optagning af Stød og ved Anlæg af en Kælkebakke i Marselisborg Skov i 1 ½ Maaned.

ad 2. Udvalgets Flertal (Andr. Bitsch, Hans Madsen og Vald. Pedersen) kan anbefale D. S. U. 's Forslag med Beskæftigelse af 40 Arbejdsløse i D. S. U. 's Feriehem paa Skæring Strand, saaledes at Arbejdet delvis kommer til at bestaa i Undervisning og Arbejde med Post 2: Regulering af Feriehjemmets Strandbred, Post 3: Anlæg af Sportsbaner, Post 4: Anlæg af Croquetbaner m. m.

Udvalgets Mindretal (J. P. N. Siig) forbeholder sig sin Stilling til dette Forslag.

Udvalget foreslaar, at der indrykkes Avertissementer i Bladene for at se, i hvor stor Udstrækning de unge Arbejdsløse reflekterer paa denne Form for Arbejde, og paa Basis heraf anmodes om Byraadets Bemyndigelse til at søge iværksat saadanne Ungdomsarbejder eller give Foreninger o. lign., som i Henhold til Loven ønsker at arrangere saadanne Ungdomskolonier, Anbefaling til Arbejdsdirektoratet. Forinden maa man dog have Direktiver for, hvorledes man skal forholde sig med Hensyn til de ved Ungdomsarbejdet beskæftigede unge Menneskers Lommepenge, Betaling af Fagforenings- og Sygekassekontingent i denne Tid samt endelig Udlaan af Værktøj m v. ligesom der ogsaa kan fremkomme Spørgsmaal om Arbejdsklæder og Ulykkesforsikring."

Andr. Bitsch mindede om, at det i sidste Møde blev overdraget Brolægningsudvalget at administrere denne Lov, og der var nu fremsendt 2 Forslag med Anmodning til Byraadet om at anbefale dem til Arbejdsdirektoratet. Udvalget tvivlede noget om, at det første Tilbud kunde blive godkendt, da det ikke var forbundet med legemligt Arbejde, og den Tanke fremkom da, at de i den halve Tid kunde beskæftiges i Skoven. Men det var maaske ikke nødvendigt at drøfte dette i Dag. Det andet Forslag fra Skæring Strand gik ud paa Arbejde

og Undervisning, men Spørgsmaalet var, hvorledes man skulde forholde sig med Betaling af forskellige Forsikringer og maaske ogsaa Værktøj og Lommepenge. Det kunde dog afgøres senere. Taleren vilde foreslaa, at Byraadet anbefaler de to Ansøgninger til Arbejdsdirektoratet, og at man averterer i Bladene efter unge Mennesker, som ønsker at deltage i saadant Arbejde; det kunde ske ved Henvendelse til Arbejdsanvisningskontoret, saa fik man et Overblik over, hvor mange det drejede sig om. Man kunde selvfølgelig ikke skaffe Beskæftigelse til alle, men maaske hjælpe en Del ud af den dræbende Arbejdsløshed.

J. Chr. Møller bemærkede, at der kom saa mange Love, at det efterhaanden blev vanskeligt at følge med og sætte sig ind i dem. Taleren syntes dog ikke, man skulde avertere efter Feriegæster, og det stod der heller ikke noget om i Loven; det var de unge, som skulde søge Byraadet om Arbejde. Det var vist tvivlsomt, at Tilbudet fra Hadsten kunde komme ind under Loven. Hvad det andet Forslag angik, var det vel ikke Meningen, at det kun skulde gælde Medlemmer af den socialdemokratiske Ungdomsforening, og der burde overhovedet ikke noget politisk Moment ind i Sagen. Skulde der absolut averteres, burde man ikke nævne Navn paa nogen politisk Forening. Men man kunde jo se, hvorledes det udviklede sig, og maaske meldte der sig heller ikke ret mange.

Vald. Pedersen svarede, at der ikke var nogen som helst Betingelse for at komme ud til dette Arbejde i Skæring. Tilbudet fra Hadsten var godt, hvis det kunde forbindes med legemligt Arbejde den halve Tid, men det vilde man jo faa nærmere Besked paa. Det var rigtigt, at man efterhaanden fik mange Love, men Fabrikant Møller havde jo ogsaa tidligere været med til at lave Love. Taleren vilde anbefale at tiltræde Indstillingen.

Andr. Bitsch bemærkede, at Loven gjaldt for alle, ogsaa for D. S. U. Der skulde kun averteres om unge Mennesker paa 18 - 22 Aar, som kunde ønske at deltage i Arbejdet.

J. P. N. Siig vilde meget anbefale Forslaget om at udføre Arbejde i Marselisborg Skov med Rydning af Stød o. lign., for de pyntede ikke i Landskabet, og man gik ikke andre for nær ved at lade dette Arbejde udføre. Loven krævede ogsaa, at der skulde legemligt Arbejde til. Angaaende Arbejdet ved Skæring Strand, saa var Taleren lidt betænkelig derved. Der stod i Loven, at Kommunalbestyrelsen skal attestere Oplysningerne, og det var ikke let for Byraadet at kontrollere, hvad der skete ved Skæring Strand; i Byens Skove kunde man derimod have Opsigt med Arbejdet. Taleren vidste heller ikke, hvor gamle de unge Socialdemokrater var, og der maatte en vis Autoritet til at lede et saadant Arbejde.

Angaaende Undervisningen omtaltes der Fag som Samfundslære, Botanik, Geologi og Astronomi. Det var vist tvivlsomt, at de unge Mennesker havde Forudsætninger for at følge med i denne Undervisning, og var det Tilfældet, skulde der vel temmelig dyre Lærerkårer til.

Hans Madsen antog, at naar Hr. Siig i Udvalget havde taget Forbehold, var Grunden den, at han ikke havde haft Tid til at sætte sig ind i Loven. Der stod i denne, at f. Eks.

Fagforeninger kan oprette saadanne Arbejder, og disse ansaas i Almindelighed for socialdemokratiske, selv om de ikke var direkte politiske Foreninger. Loven omtalte forskellige Arbejder ved Sportspladser, Lejrpladser, Feriehem o. lign., og den Slags blev dog gerne lagt udenfor Byen. Planen med Arbejdet ved Skæring Strand var meget tiltalende, og Foreningen skrev jo selv, at Adgangen ikke skulde begrænses til Medlemmer af D. S. U., selv om man nok kunde skaffe et tilstrækkeligt Antal af disse; det skulde være en almindelig Arbejdskoloni, hvor der var lige Adgang for alle. Angaaende Undervisningen mente man, at de almindelige Fag som Dansk, Skrivning og Regning burde henlægges til Vintersæsonen, medens man i Sommertiden tager lidt populær Undervisning i Naturfagene, Nivelleringsarbejder o. lign., og der behøvedes ikke dyre Fagfolk til at undervise under den Form. Hvad Kontrollen angik, saa var der saa mange ældre Medlemmer i D. S. U., bl. a. ogsaa Byens Borgmester, saa den Side af Sagen blev nok klaret. Taleren vilde anbefale, at hele Byraadet uden Afstemning slutter sig til Tanken; det konservative Parti havde ogsaa stemt for Loven, som forøvrigt paa adskillige Punkter kunde have været bedre. Loven gjaldt jo ogsaa for andre Foreninger, og der kunde komme Andragender fra flere, ogsaa konservative. Socialdemokraterne lavede aldrig saadanne Sager til Politik.

Vald. Pedersen gjorde opmærksom paa, at her var kun Tale om, hvorvidt Byraadet skal anbefale Andragendet eller ikke; den nærmere Ordning vilde komme senere, og saa kunde man drøfte Forholdet med Undervisningen o. s. v. Hr. Siig. kunde godt have sparet sine Udtalelser herom, for det var allerede sagt i Udvalget, at der ikke var tale om at komme saa højt op, og der var næppe Grund til at paalægge Borgmesteren 2 Maaneders Hæfte i Skæring. Naar Tanken nærmere skulde udformes, vil man selvfølgelig være med til at planlægge Undervisningen baade i Skæring og Hadsten, og f. Eks. et Fag som Dansk vilde vist være at foretrække for Astronomi.

Andr. Bitsch takkede for den Velvilje, Forslaget havde mødt. Det var det første af den

Slags, men blev antagelig ikke det sidste. Hovedsagen var, at de unge Mennesker blev beskæftiget paa en fornuftig Maade.

J. P. N. Siig havde samme Standpunkt nu som i Udvalget; men det glædede Taleren at høre, at Vald. Pedersen ogsaa holdt paa de almindelige Skolefag i Stedet for de højere Videnskaber, som D. S. U. havde nævnt. Taleren forstod ikke, hvorfor disse Fag ikke lige saa godt kunde drives om Sommeren som om Vinteren; men Hovedsagen var forøvrigt, at Arbejdstræningen ikke gaar bort.

Borgmesteren haabede, man kunde udnytte Loven paa en saadan Maade, at det kom nogle af de unge Arbejdsløse til Nytte, for det vilde være en meget stor Fordel at kunne aflaste en Del af den store Ungdomsarbejdsløshed. Byraadet var vist enigt om at anbefale de foreliggende Forslag og give Udvalget Bemyndigelse til at arbejde videre med Sagen og søge at løse den paa bedste Maade, selv om det var en meget vanskelig Sag.

Andragendet anbefaledes, og Brolægningsudvalget bemyndiges til at arbejde videre med Sagen.

Uddrag fra byrådsmødet den 24. august 1933 - side 18

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 256-1933)

Indstilling fra Brolægningsudvalget angaaende Beskæftigelse af unge Arbejdsløse i
Henhold til Lov af 20. Maj 1033.

Følgende Indstilling forelaa:

"Efter at Udvalgets Indstilling af 12. f. M. om Beskæftigelse af unge Arbejdsløse i Alderen 18-22 Aar bl. a. paa Hadsten Gymnastikskole og D. s. U. Feriehem ved Skæring Strand af Byraadet under 17. f. M. blev overgivet Brolægningsudvalget til Foranstaltning, har man fremsendt Begæring til Socialministeriet om al faa disse Ungdomsarbejder godkendt i H. t. Loven af 20. Maj. d. A.

Under 21 ds. har Udvalget modtaget vedlagte Skrivelser fra Socialministeriet, hvori Ministeriet i H. t. Lovens §2anerkender

Ungdomsarbejdet paa Hadsten Gymnastikskole og tilstaar Aarhus Kommune 2. Kr. pr. Dag

for hver i Foranstaltningen deltagende Arbejdsløs, ligesom Ministeriet meddeler at have tilstaaet D. s. U. Godkendelse af Ungdomsarbejdet paa Feriehjemmet ved Skæring Strand paa samme Vilkaar.

Et Andragende fra Afholdsforeningen N. I. O. G. T. Aarhus Afdeling om Beskæftigelse af 30-40 unge Arbejdsløse paa Foreningens Feriehus ved Skæring Strand (Ved Siden af D. s. U. s Feriehus) har man endnu ikke modtaget Ministeriets Godkendelse af, hvilken dog ventes snarest. Udvalget agter som nævnt i Indstillingen af 12. f. M. ligeledes at oprette et Ungdomsarbejde i Marselisborg Skov ved Optagning af Stød og Anlæg af Kælkebane og herpaa søge Socialministeriets Godkendelse.

Til Bestridelse af disse Ungdomsarbejders Gennemførelse vil der, foruden det af Ministeriet givne Tilsagn om et Tilskud af 2 Kr. pr. Dag pr. Deltager, af Kommunen være nødvendigt til Deltagernes daglige Fornødenheder, Klæde, Betaling af Fagforenings- og Sygekassekontingent o. l. at yde et Tilskud, som Udvalget for Tiden kalkulerer til 1,10 Kr. pr. Dag pr. Deltager, hvorfor Udvalget anmoder om, at der anvises en Konto til Afholdelse af disse Udgifter, hvortil kommer den i Lovens § 5 nævnte Refusion af 1/3 af Statens samlede Udgift til Ungdomsarbejdet fordelt paa samtlige Kommuner i Forhold til deres Andel i det Statstilskud, der ydes Arbejdsløshedskasserne og disses Fortsættelseskasser i Finansaaret 1934/35.

De 3 førstnævnte Foranstaltninger er foreløbig beregnet til henholdsvis 2400, 4000, og 3000 Arbejdsdage, hvortil svarer et Tilskud fra Kommunen paa ca. 11,000 Kr."

Andr Bitsch forelagde Indstillingen. Der havde meldt sig mange flere, end der var Brug for, og forhaabentlig vilde der senere komme flere Arbejder, men her drejede det sig om de to nævnte.

Borgmesteren gik ud fra, at Udvalget foreløbig kunde trække paa Kassebeholdningen indtil 11000 Kr.

Indstillingen vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 2. november 1933 - side 4

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 256-1933)

Indstilling fra Brolægningsudvalget om Beskæftigelse af unge Arbejdsløse i Marselisborg Skov.

Følgende Indstilling forelaa:

"I Henhold til Udvalgets Indstilling af 22. August d. A. om Beskæftigelse af unge Arbejdsløse i Alderen 18-22 Aar efter Lov af 20. Maj

d. A. skal man herved anmode om, at det i forannævnte Indstilling omtalte Ungdomsarbejde, som Udvalget foreslog oprettet i Marselisborg Skov ved Optagning af Trærødder og Anlæg af Kælkebane, nu maa blive forelagt Socialministeret til Godkendelse.

Ungdomsarbejdet foreslaas foreløbig iværksat for 2 Maaneder med 50 Unge saaledes, at de faar Kosten paa en af Skovrestaurationerne i Marselisborg Skov og bor hjemme om Natten.

Programmet, som er udarbejdet i Henhold til Loven, tænkes lagt saaledes:

De unge Mennesker møder f. Eks, i "Frederikshøj" til Morgenkaffe Kl. 7½, hvorefter de alle udfører Gymnastik i Salen 1 Time. Efter Gymnastiktimen tager Halvdelen af Holdet paa Arbejde i 3 Timer, den anden Halvdel faar i denne Tid Undervisning. Kl. 12 Middag og Pause til Kl. 1. Her skifter Holdet med Undervisning og Arbejde til Kl. 4. Gymnastik og Øvelser til Kl.

5, Aftensmad og derefter fri.

Udgiften til Kost, Logi og Lompepenge samt Udgiften til Fagforenings- og Sygekassekontingent, Beklædning (Overalls og Træsko

o. 1.), Lærer, Sal med Lys og Varme anslaas til 3 Kr. 35 Øre pr. Dag pr. Deltager, heraf refunderer Staten 2 Kr.

Den samlede Udgift stiller sig saaledes:

50 Mand i 60 Dage å 3,35 Kr. Kr. 9750

Heraf refunderer Staten:

50 Mand i 60 Dage a 2 Kr."6000

hvorfor Kommunens Udgift til dette

Arbejde vilandrage..... Kr. 3750,
hvilket Beløb Udvalget indstiller til Byrådets
Bevilling."

Anders Bitsch forelagde Indstillingen og anbefalede, at Byrådet fremsender Sagen til
Ministeriets Godkendelse.

Indstillingen vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 23. november 1933 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 256-1933)

Skrivelse fra Socialministeriet angaaende Ungdomsarbejdet i Marselisborg Skov.

Toges til Efterretning,

Uddrag fra byrådsmødet den 8. februar 1934 - side 5

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 256-1933)

Beretning om Ungdomsarbejderne paa Hadsten Gymnastikskole og i Lejren ved Skæring
Strand.

Toges til Efterretning.

Forslag fra Brolægningsudvalget om Udvidelse af Ungdomsarbejdet i Marselisborg Skov.

Følgende Indstilling forelaa:

"Da det viser sig, at Arbejdet ved Kælkebakken i Marselisborg Skov ikke kan
tilendebringes paa de til dette Ungdomsarbejde bevilgede 2 Maaneder, foreslaar Udvalget,
at der ansøges Socialministeriet om, at Ungdomsarbejdet forlænges med 1 Maaned med
de for Tiden beskæftigede 50 unge Mennesker, og at der samtidig søges om, at der
oprettes et nyt Hold paa 20 Mand i 2 Maaneder til samme Arbejde.



Merudgiften vil stille sig saaledes:

For Staten 2700 Dage å 2,00 Kr..... 5400 Kr.

For Kommunen 2700 Dage å 1,35 Kr. 3645 Kr.

Andr. Bitsch anbefalede Forslaget.

Indstillingen vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 1. marts 1934 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 256-1933)

Socialministeriets Godkendelse af en Forlængelse af Ungdomsarbejdet ved Kælkebanen i Marselisborg Skov og en Udvidelse af Arbejdsholdet.

Toges til Efterretning.

